

Esitys Kalkkisten ryhmäperhepäivähoidon järjestämisestä 1.8.2024 alkaen

KASOPLTK 25.01.2024 § 12

Taustaa

Kunnanhallitus 23.10.2023 § 248 345/02.00/2023

Asikkalan kunnan talouden näkymät heikkenevät valtionosuuksien ja verotulojen kehityksen sekä kunta-alan monivuotisen palkkaohjelman myötä. Soteuudistuksen talousvaikutukset alkavat näkyä vahvemmin vasta vuonna 2024, sillä kuntien valtionosuuksien määrät asettuvat tuolloin uudistuksen jälkeiselle tasolle. Vuonna 2023 valtionosuuksia maksetaan kunnille vielä vanhojen, optimististen sote-laskelmien pohjalta liikaa.

Verotulojen osalta on nähtävissä sama ilmiö, tosin vähäisempänä. Asikkalan kunnan saamien verotulojen ja valtionosuuksien määrä vuodelle 2024 laskee soteuudistuksen vuoksi vuoden 2023 talousarvioon verrattuna selvästi. Kunnan taloudellinen tulos muodostuisi vuodelta 2024 noin puolitoista miljoonaa euroa tappiolliseksi ja tappion määrä vuosina 2025-2026 olisi noin 1,8 miljoonaa euroa ilman tasapainotustoimenpiteitä.

Kunnanhallitus käynnisti viime keväänä talouden tasapainotusohjelman valmistelun. Valtuusto on keskustellut toimenpidevaihtoehdoista seminaareissaan loppukevään ja alkusyksyn aikana evästäen valmistelua.

Päätösehdotuksessa talouden tasapainotustoimenpiteiksi on huomioitu valtuustoryhmien näkemykset sekä tavoite talouden tasapainosta viimeistään vuodelle 2026. Päätösehdotuksen toimenpiteiden vaikutus parantaa kunnan taloudellista tilannetta vuonna 2024 noin 400.000 euroa, vuonna 2025 noin 1,3 miljoonaa euroa ja vuonna 2026 noin 1,8 miljoonaa euroa.

Kunnanvaltuusto 30.10.2023 § 50

Valtuusto päätti ohjata kasvatus- ja opetuspalveluita valmistelemaan toimintansa tehostamista aloittamalla suunnittelun Kalkkisten koulun ja ryhmäperhepäivähoitoyksikön toiminnan siirtämiseksi kunnan muihin palveluyksiköihin vuoden 2024 aikana pienentäen palvelualueen talousarviomäärärahaa 374.000 eurolla ja tuomaan Kalkkisten koulun ja ryhmäperhepäivähoitoyksikön tulevaisuuden erikseen valtuuston päätettäväksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti 30.11.2023 § 136 pitämässään kokouksessa valmistelutyön sisällön, jossa perusopetus ja varhaiskasvatus valmistellaan erillisinä pykälinä. Valmistelutyön sisältö on kuvattu liitteessä.

Kuvaukset varhaiskasvatuksen järjestämisen eri vaihtoehdoista Kalkkisissa

Nykyisen vaihtoehdon kuvaus

Päiväkoti Hulivilin alaisuuteen kuuluva Kalkkisten Ryhmis toimii Kalkkisten koulun yhteydessä Kalkkisten kylällä. Ryhmäperhepäiväkodissa on yksi ryhmä, joka tarjoaa varhaiskasvatusta kodinomaisessa ympäristössä. Varhaiskasvatusta tarjotaan 0–5-vuotiaille lapsille.

Kalkkisten ryhmiksen aukioloaika on tällä hetkellä klo 7–16.30

Tällä hetkellä on sijoitettuna 6 lasta (laskennallisesti 8), joiden hoitoajat ajoittuvat klo 7–16.30 välille.

Ryhmiksessä työskentelee kaksi työntekijää, toinen vakituinen, toinen määräaikainen. Molemmat työntekijät ovat lastenhoitajia. Työntekijöitä tarvitaan kaksi, vaikka lapsia on vähän, sillä yhden työntekijän työaika ei riitä kattamaan lasten hoitoaika.

Vakituinen työntekijä tekee osa-aikaista työaika 30h/vko ja hänellä on näin ollen viikolla yksi vapaapäivä. Tätä vapaapäivää varten tarvitaan sijainen paikkaamaan kerran viikossa. Toistaiseksi se on onnistunut Hulivilin sisäisen sijaisen toimesta. Ryhmikseen on haasteellista saada sijaista, mikäli työntekijät sairastuvat.

Syksyn 2024 lapsitilanne: Tällä hetkellä on tiedossa, että nykyisistä lapsista hoidossa jatkaa viisi (5) lasta ja jonossa on yksi hakemus ryhmikseen (aloitus 1.8.2024) eli kunnan tiedossa on hakemuksien perusteella 6 lasta Kalkkisten ryhmikseen syksyille 2024.

Yksityinen tai kunnallinen ryhmäperhepäiväkoti

Yhtenä vaihtoehtona, että varhaiskasvatus järjestetään Kalkkisissa yksityisenä tai kunnallisena ryhmäperhepäiväkotina.

Ryhmäperhepäivähoidossa on perhepäivähoidolle tyypillisesti pienet, kodinomaiset ryhmät. Perhepäivähoidosta se eroaa muun muassa siten, että perhepäivähoitajat työskentelevät ryhmäperhepäiväkodin tiloissa ja hoitajia on lapsiryhmässä aina vähintään kaksi. Ryhmäperhepäivähoito voi olla kunnan tai yksityisen palveluntarjoajan järjestämää.

Ryhmäperhepäivähoidossa, kuten muussakin varhaiskasvatuksessa, toimintaa ohjaa varhaiskasvatussuunnitelma.

Nykyisen tilanteen mukaan näyttää siltä, että kunnalla olisi työntekijät jatkamaan ryhmäperhepäiväkodissa Kalkkisissa. Ryhmäperhepäiväkodin järjestämipaikka kuitenkin puuttuu. Mahdollisia erilaisia järjestämipaikkoja on kysely, mutta tämä ei ole tällä hetkellä tuottanut vielä tulosta.

Yksityinen tai kunnallinen perhepäivähoito

Yhtenä vaihtoehtona varhaiskasvatus järjestetään Kalkkisissa tai sen läheisyydessä yksityisenä tai kunnallisena perhepäivähoitona.

Perhepäivähoito järjestettäisiin perhepäivähoitajan kotona tai lapsen omassa kodissa. Perhepäivähoidossa samanaikaisesti varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksessa. Kuntarekryyn avattiin joulukuun lopussa haku kahdelle kunnalliselle perhepäivähoitajalle Kalkkisiin. Haku on käynnissä 29.2.2024 asti. Tarvittaessa hakua voidaan jatkaa pidemmälle. Tähän mennessä hakemuksia ei ole tullut.

Perhepäivähoidossa perhepäivähoitajan viikkotyöaika on 40h. Mikäli syntyy lasten hoitoajoista johtuen ylitunteja, ne otetaan pois tasausvapaina. Tasausvapaiden takia hoitolapset tarvitsevat mahdollisesti

varahoitopaikan, mikäli huoltajat eivät pysty hoitoa itse järjestämään. Kunnallisessa perhepäivähoidossa varahoitopaikkana on toiminut päiväkotihulivili.

Päiväkoti Vehmis

Yhtenä vaihtoehtona varhaiskasvatus järjestetään päiväkotihuliviksessä. Lapset siirtyvät oman ikäluokkansa mukaisesti Vehmiksensä nykyisiin lapsiryhmiin.

Kannanottoja ja lausuntoja tuli määräaikaan mennessä seuraavasti:

- Kalkkisten seudun kyläyhdistys ry.
- Kalkkisten koulun ja varhaiskasvatuksen vanhempaintoimikunta Lasten vanhemmat
- Kalkkisten Nuorisoseura ry
- Yksittäisiä huoltajien kannanottoja 4 kpl. Yksi kannanotoista saapui myöhässä.

Kannanottojen keskeiset nostot olivat:

- huoli lapsiperheiden saamisesta jatkossa Kalkkisten kylään
- oma peruste miksi aikanaan on muuttanut Kalkkisten kylään
- varhaiskasvatuksen järjestämisen tärkeys paikallisten yrittäjien näkökulmasta
- elinvoimatekijöiden ja paikallisen yritystoiminnan heikkeneminen
- toivotaan, että vaihtoehtoa varhaiskasvatuksen ja koulun toimintojen keskittämistä samaan rakennukseen
- mitkä ovat ne kustannukset, kun asukkaita tai yrityksiä muuttaa pois Asikkalasta
- kylän palvelun tarjonta tulevaisuudessa
- kunnan strategian toteutuminen

Lautakunta tutustuu kannanottoihin ja lausuntoihin sekä valmistelutyön sisältöön

Valmistelija	Varhaiskasvatuspäällikkö Laine Nerinda
Esittelijä	Sivistysjohtaja Haapanen Petri
Päätösehdotus	Lautakunta merkitsee valmistelutyön tiedoksi.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

KASOPLTK 22.02.2024 § 28
552/11.00.02/2023

Kunnanvaltuusto (30.10.2023 § 50) päätti ohjata kasvatus- ja opetuspalveluita valmistelevaan toimintansa tehostamista aloittamalla Kalkkisten koulun ja ryhmäperhepäivähoitoyksikön toiminnan siirtämiseksi kunnan muihin palveluyksiköihin vuoden 2024 aikana pienentäen

palvelualueen talousarviomäärärahaa 374.000 eurolla ja tuomaan Kalkkisten koulun ja ryhmäperhepäivähoitoyksikön tulevaisuuden erikseen valtuuston päätettäväksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on kokouksessaan 30.11.2023 päättänyt valmistelutyön aikataulusta, sisällöstä ja vaikutusten arvioinnista. Samassa kokouksessa lautakunta päätti, että Kalkkisten koulun lakkauttaminen ja ryhmäperhepäivähoidon järjestäminen käsitellään erillisinä pykälinä. Kunnan hallintosäännön 35 § mukaan kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on päättää varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikeista.

Vireilläolosta on tiedotettu 12.12.2023 Asikkalan kunnan www.asikkala.fi -sivustolla.

Kuntalaisilla on ollut mahdollisuus saada lisätietoa www.asikkala.fi –sivustolla. Koulun ja ryhmäperhepäiväkodin huoltajille asian käsittelystä tiedotetaan Wilman ja Päikyn välityksellä.

Virallinen keskustelutilaisuus järjestettiin ma 29.1.2024 klo 18-20 nuorisoseurantalo Pörskälässä. Paikalla oli 46 osallistujaa.

Ennakkovaikutusten arviointi toteutettiin kasvatus- ja opetuslautakunnan 30.11.2023 päätöksen pohjalta. Ennakkovaikutusten arvioinnissa on huomioitu kannanotot ja lausunnot sekä kasvatus- ja opetuspalveluiden henkilöstön suorittama arviointi lyhyen ja pitkäajan vaikutuksista.

Kuntalaisilla oli mahdollisuus jättää lausuntoja ja kannanottoja kirjallisesti esitykseen liittyvässä asiassa 15.1.2024 klo 16 asti. Lausunto ja kannanottoja tuli seitsemän. Asikkalan Yrittäjien kannanotto on saatu 12.2.2024.

Eri vaihtoehtojen tarkastelu ja niiden taloudelliset vaikutukset

Nykyinen tilanne

Ryhmiksessä työskentelee kaksi työntekijää, toinen vakituinen, toinen määräaikainen. Molemmat työntekijät ovat lastenhoitajia. Työntekijöitä tarvitaan kaksi, vaikka lapsia on vähän, sillä yhden työntekijän työaika ei riitä kattamaan lasten hoitoaika. Arvio vuotuisista säästöistä on henkilöstömenojen osalta n. 69 000 euroa ja vuokratuloista n. 31 000 euroa, jos ryhmäperhepäivähoito nykyisissä tiloissa lakkaa.

Vuosittaiset kustannukset ovat n. 111 200 euroa.

1) Kunnallinen ryhmäperhepäiväkoti

Ryhmiksessä työskentelee kaksi työntekijää, toinen vakituinen, toinen määräaikainen. Molemmat työntekijät ovat lastenhoitajia. Työntekijöitä tarvitaan kaksi, vaikka lapsia on vähän, sillä yhden työntekijän työaika ei

riitä kattamaan lasten hoitoaikaa. Vaihtoehtona on, että varhaiskasvatus edelleen järjestetään Kalkkisissa kunnallisena ryhmäperhepäiväkotina vuokratiloissa.

Vuosittaiset kustannukset ovat n. 98 840 euroa.

2) Kunnallinen perhepäivähoito

Toisena vaihtoehtona on, että varhaiskasvatus järjestetään edelleen Kalkkisissa tai sen läheisyydessä yksityisenä tai kunnallisena perhepäivähoitona. Perhepäivähoito järjestettäisiin perhepäivähoitajan kotona tai lapsen omassa kodissa.

Tästä aiheutuvat vuosittaiset kustannukset ovat n. 96 850 euroa. Kuukausittain maksettava kulukorvaus (n. 5 €/alle kouluikäinenlapsi/päivä) sisältyy henkilöstökuluihin. Valmistelussa on perhepäivähoitajien palkan tarkistaminen.

3) Päiväkoti Vehmis

Yhtenä vaihtoehtona varhaiskasvatus järjestetään ensisijaisesti päiväkotia Vehmiksessä tai tarvittaessa Vääksyn päiväkodeissa. Lapset siirtyvät oman ikäluokkansa mukaisesti Vehmoksen nykyisiin lapsiryhmiin.

Tästä ei aiheudu lisäkustannuksia.

4) Yksityinen perhepäivähoito

Yksityistä perhepäivähoidon järjestämistä on kartoitettu vuoden 2024 alusta alkaen. Selvityksessä on ollut yksi toimija. Yksityisen hoidon tuen kuntalisää laskettiin kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksellä 25.1.2024 niin, että yksityisen hoidon tuki yksityisessä perhepäivähoidossa alle 3-vuotiailla on 400 euroa, kolme ja yli 3-vuotiailla 300 euroa. Yksityisen hoidon tuen kuntalisä on voimassa 1.8.2024 - 31.7.2025.

Kalkkisten koulun osalta selvitettiin alkuopetusluokan ja ryhmäperhepäivähoidon yhdistämistä samaan kiinteistöön. Vaihtoehto vaatii kaksi työntekijää koulun ja kaksi varhaiskasvatuksen puolelle. Tämän lisäksi koulukiinteistön vuokra ja ruokahuolto tekevät vaihtoehdon taloudellisesti mahdottomaksi toteuttaa.

Kokonaisarvio vaikutuksista

Asikkalan kunnassa on yhtenäisesti sovitut toimintaperiaatteet lapsen saaman hoidon järjestämiseen Päikky-järjestelmän kautta. Kaikissa kunnallista palvelua tarjoavissa yksiköissä tulee huoltajien käyttää kyseistä järjestelmää. Lapsen saama tuen tarve määritellään kunnan varhaiskasvatussuunnitelmassa ja se sovitaan lapsen ja huoltajan kanssa käydyissä vasu-keskusteluissa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut lasketaan asiakasmaksulaissa määriteltyjen periaatteiden mukaan. Uusimmat asiakasmaksulain (1052/2020) muutokset ovat astuneet voimaan 1.3.2023.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määräytyy palvelun käyttäjän ja hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaisten ansio- ja pääomatulojen (bruttotulojen) sekä verosta vapaiden tulojen perusteella. Lisäksi kuukausittaiset hoitotunnit vaikuttavat asiakasmaksun määrään.

Varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvat 0-5 vuotiaat lapset, joille palvelun mahdollistaminen lähellä kotia koetaan lapsen kasvua ja kehitystä tukevana toimintana. Perheillä tulee olla myös mahdollisuus hakeutua muihin kunnan yksiköihin.

Varhaiskasvatuksen järjestäminen Kalkkisissa tukee paikallista elinvoimaa ja yritystoimintaa.

Lyhyen aikavälin vaikutukset lapsen ja perheen kannalta olivat negatiivisia, mikäli palveluun tehtäisiin muutoksia. Mikäli varhaiskasvatusta voitaisiin tulevaisuudessa järjestää edelleen Kalkkisissa olisi sillä positiivisia vaikutuksia sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Ennakoarvioinnin perusteella palvelualueen henkilöstö koki negatiivisten vaikutusten säilyvän pitkällä aikavälillä, mikäli palvelua järjestetään edelleen Kalkkisissa.

Päätösehdotus

Päätösehdotuksena on kunnallisen ryhmäperhepäiväkodin jatkaminen vuokratiloissa.

Ryhmikseen on ilmoittautunut kahdeksan lasta. Ilmoittautuneiden määrä tukee toiminnan järjestämistä Kalkkisissa. Se myös helpottaa kunnan muiden varhaiskasvatuksen yksiköiden tilannetta, jos yksityisen päiväkodin toiminnan lakkaa 1.8.2024 alkaen.

Ryhmiksessä työskentelee kaksi työntekijää, toinen vakituinen, toinen määräaikainen. Molemmat työntekijät ovat lastenhoitajia. Työntekijöitä tarvitaan kaksi, vaikka lapsia on vähän, sillä yhden työntekijän työaika ei riitä kattamaan lasten hoitoaika.

Taloudelliset vaikutukset

Tästä aiheutuvat vuosittaiset kustannukset ovat n. 98 840 euroa. Talousarviovalmistelussa oli varauduttu n. 50 000 euron kustannuksiin, mikäli toiminta saadaan järjestymään Kalkkisissa. Palvelualueen tulee kattaa päätösehdotuksesta aiheutuvat kustannukset.

Muut mahdolliset päätökset

Tämä esitys ei ota kantaa puurakennuksen käyttötarkoitukseen myöhemmin, vaan siitä tehdään erillinen valmistelutyö päätöksen tekoa

varten kunnanhallintosäännön mukaisesti. Kalkkisten kivi- ja puukoulu laitetaan myyntiin tai puretaan, jos valtuusto päättää järjestää ryhmäperhepäivähoitoa muualla.

Valmistelija Varhaiskasvatuspäällikkö Laine Nerinda

Esittelijä Sivistysjohtaja Haapanen Petri

Päätösehdotus Lautakunta päättää, että kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa jatketaan Kalkkisissa, vuokratiloissa. Päätös tehdään määräajaksi ajalle 1.9.2024 - 31.7.2026. Kasvatus- ja opetuspalveluiden tulee sopeuttaa toimintaansa niin, ettei vuoden 2024 talousarviossa tule ylityksiä.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Seija Upola poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 19:26.